

Br 24384

ECLIPSIVM

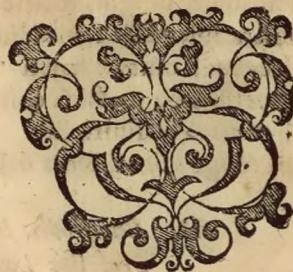
SOLIS ET LV

NAE, QVAE HOC ANNO M.

D. XC. vertente, in Sole quidem XII. Calend: Augusti, in Luna vero III. Calend: Ianuarij conspicientur, Mathematicæ descriptiones, effectuumq; ex Astrologicis fundamentis non superstitione, sed generales expositiones

M. Dauidis Origani Glacensis

Matheseos in Academia Francofor-
diana ad Oderam Professoris.

Typis excusa Andreae Eichornij.

Anno M. D. XC.

Ad Lectorem.

SCIRE CUPIS CAUSSAS, CUR SOL & LUNA SERENAM
HOC ANNO FACIEM TRISTI CALIGINE VELENT?
SCIRE CUPIS, NOSTRIS TANTA OBSCURATIO TERRIS
QUID FORE PORTENDAT? PRÆSENTEM VOLUE LIBELLUM:
ILLE TIBI PLENÈ & PLANÈ MONSTRABIT VTRUMQ.,
AUTOREMq; SUUM DOCTUMq; PIUMq; PROBABIT.

*M. Ioh. Schafferus Isennacensis
Professor Rhetorices.*

TEMPORA DEFECTUS SOLIS LUNÆQ; FUTURI,
QUÆQ; TRAHANT SECUM, NOSCERE QUISQUIS AUES:
HUC ADES, HASQ; ANIMO TABULAS SCRUTARE FAGACI,
REM QUA PERSPICUA DEXTERITATE DOCENT.
HAS DEDIT IN LUCEM DOCTRINA INSIGNIS & ARTE
ORIGANUS, NOSTRÆ SPLENDIDA FAMA SCHOLÆ.
CUI, QUOD SULPITIO DEBEBAT ROMA, THALETI
GRÆCIA, DEBUERIS MOX STUDIOFA COHORS.
NAM QUANDO INGENIJ PENETRALIA DIVITISILLE
PANDERIT, HIS LONGE SPLENDIDIORA DABIT.

*M. Christoph. Neander
Professor Logices.*

461490

MAGNIFICO D. RECTORI, ET

ampissimo inclytæ Academiæ Francordianæ ad Viadrum
Senatui, Dominis & patronis suis obseruandis.

INTER alia plurima indicia, quibus singulis
ferme momentis ostendi & confirmari potest
infallibilis scientiæ Astronomicæ certitudo, Ec-
lipsum Solarium & Lunarium prædictio, ceu
evidentissimum terrenop merito numeratur. Hæ enim ali-
quot ante earum conspectum annis præuisæ, non solum hu-
ius scientiæ gnaris sed et imperitis, hora, loco et quantitate,
quib. præuisæ & præsignificatæ sunt, sece offerunt, & pu-
blice coram omnibus manifestū testimonium dicunt, Astro-
nomiam alias disciplinas humana industria inuentas, exce-
ptis quibus ipsa vtitur Geometria & Arithmeticæ, certitu-
dine longè antecellere & vincere. Vnde etiam cum præter
certitudinem, maximas ad communem vitam vtilitates,
in mensum, annorum et temporum distinctione; regionum,
locorum atq; vrbium situ & interuallis cognoscendis affe-
rat, & talium corporum complectatur deuagioꝝ, quæ immen-
sa magnitudine, splendore & motus perfectione vniuer-
sa reliqua antecedunt, imò ceu nñnu ad agnitionem sapi-
entiae, potentiae & misericordiae summi Architecti DEI
nos deducunt, præstantissimos quoq; semper in sui amorem
excitauit & inflammauit, vt vel ipsi stellarum caligꝝ pla-
gis superisq; vacarint, vel cultores eius omni officiorum
genere iuuerint & ornarint, vel contradicentibus & con-

teminentibus (ut nusquam non reperiuntur tales) se se stre-
nuè opposuerint. Declarant id reges et duces sapientissimi,
quibus nihil optatius, nihil dulcius in vita accidit, quam ut
cælestem hanc disciplinam colerent, fouerent & inde no-
minis sui famam augerent: Inter quos in primis
celebrantur, Iulius Cæsar, qui non solum admiratus fu-
it harum rerum maximarum doctrinam, sed etiam inter
arma, tubas & classica his aliquid temporis impendit, A-
drianus Imperator, qui Astronomia ita suuī excoluit a-
nimū, ut scribere potuerit Ephemerides, et alijs quam plu-
rimi, Marcus nimirum Aurelius Antonius, Theodosius
primus, Constantinus Barbatus, Carolus Magnus, Alphon-
sus rex Hispaniae & Castiliæ, Fridericus Imperator, Maxi-
milianus primus, Carolus Quintus, & Matthias rex Pan-
noniæ Coruinus dictus. Et nunquam memoria viuentium
et liberalia studia tractantium excidet, Ptolomæus Phila-
delphus, qui trecentis ante natum Christum annis, ex varijs
regionibus, maximis impensis, bonos autores, veterumq; in-
primis Mathematicorum scripta collegit, & Timocharem
Mathematicum singulari amore complexus est: Filiusq;
huius Euergetes, qui patris exemplo studia hæc suscepit, &
Eratosthenem Mathematicum Athenis Alexandriam vo-
cauit regisq; sumtibus fouit. Nisi enim horum inuentis ad-
iutus fuisset Claudio Ptolomæus, Phœnix & lumen A-
stronomiæ, parum certi de corporum cælestium motu poste-
ritati relinquere potuisset. Etsi vero hoc tempore à regibus

G

et principibus negligitur et spernitur hæc doctrina, qui nec
ipsi in ea quidquam exemplo maiorum præstant, nec, quod
omnino fieri debebat, priuatorum ingenia liberalitate sua
cum sumitus maximos requirat, inuitant & fouent, ut ala-
criori animo in conseruatione & illustrationem diuinorum
horum inuentorum incumbant: nihilominus tamen necessa-
rium est, ut quibus legitimè et diuinitus in Academijs tu-
tela & cultus huius doctrinæ commissus est, in ornanda
ea diligenter laborent, & omnes neruos intendant, quo e-
xemplo nepotum Seth, ut est apud Iosephum lib: 1, cap: 3.
Iudaicæ antiquitatis, incorrupta ad posteros propagetur.
Cum igitur cælum & hoc tempore, die huius mensis Vige-
simo primo, illustre certitudinis scientiæ Astronomicæ si-
gnum in Eclipsi Solis editurum sit, ad cuius obseruationem
nihil omnes paratos & attentos esse par est, præsertim cū in
nostro hoc Horizonte raro ea, qua hæc apparebit magnitu-
dine accidunt: Ex quatuor enim quæ minimū quotannis à
condito iam mundo in orbe terrarum notate sunt, et adhuc
notari solent Eclipsibus, quarum duæ Soli & totidem Lu-
næ ascribuntur, nobis ob terræ magnitudinem & Lunæ
paruitatem, in Luna rarissimè ambæ, in Sole vix trien-
nio una, & quidem exigua quantitate sese offerunt, sicut
ab anno M.D.LXVII, quo in ipso meridiano nono Apri-
lis die, in fine Arietis, Solis iubar, hisce locis, interposi-
tione Lunæ, maxima ex parte ademitum fuit, similem huic
turæ nullam habuimus: Operæ precium me facturum

existimauit, si Eclipsis eius totum calculum, qualem &
Prutenici à Rheinholdo & Vuaradienses à Peurbachio
compositi Canones exhibent, exponerem, iudiciumq; me-
um, quod mihi ex obseruationibus comparauit, quas per
proximos septem annos in stellis habui, de initio medio &
fine huius Eclipsis afferrem: huicq; adderem similem fu-
turæ Eclipsis Lunæ, quæ mense Decembris sese offeret
~~πραγματιαν~~, quo in utroq; luminari exempla calculi in prom-
tu sint. Spero enim hisce expositionibus iuuentutem exci-
tatū iri, ut et diligentius obseruet hæc cæli signa, et de hisce
studijs nostris præclarious sentiat, ijsq; cognoscendis plus
temporis impendat. Vobis vero Magnifice Domine
Rector, viri Reuerendi, clarissimi Excellentissimiq; Dni.
Collegæ & patroni omni obseruantia colendi, has Calculi
Eclipsium futurarum delineationes offero, cum vt meam
qua præ alijs vos prosequor obseruantiam & cultum
vobis declarem, præsertim cum ad hunc, in quo viuimus,
locum descriptiones hæc directæ sint, tum vt ocy mei exem-
plum aliquod edam, quod me meaq; studia vobis ulterius
commendet. Ac sane mihi persuasum habeo, vos, quæ ve-
stra est erga me benevolentia & humanitas, hunc qualen-
cunq; laborem meum æqui boniq; consulturos esse. Bene
& feliciter Valete. Cal: Iulij Anno XC.

Magnificentia & amplitudini vestrae

addictiſ.

M. Dauid Origanus.

ECL

ECLIPSIS SOLARIS.

Quæ conspicietur Anno Epoches Christianæ
M. D. XC. Die 21. Iulij.

CALCVLVS PRIOR.

Ex tabulis Prutenicis cœlestium motuum
subductus.

CAPVT I.

De tempore mediae coniunctionis & moti-
bus eius medijs.

Ninquisitione motuum aut aliorum requisito-
rum ex tabulis Astronomicis, tempus completum & elap-
sum semper sumi solet. Cum igitur suspicio sit, No-
uilunium, quod in mensi Iulij Anni 1590. cadit,
Eclipticum fore, (Contingit enim quatuor scilicet gra-
dibus post nodum ascendentem seu caput Draconis)
in indagando tempore eius medio, medijsq; motibus, tempus præteritum seu
exactum sumitur, annorum a nato Christo completorum 1589. cum mense
Iunio. Huic tempori ex tabulis § & 8 mediarum ☉ & ☽, respondet
Tempus, Dierum 38.H. 7 min: 25.sec: 25,
Quod à tempore proxime maiori, in Canonio Revolutionum seu conuerzionum,
nouilunio correspondenti, & exhibenti 59. Dies 1.H. 28. min: 6 sec: subtra-
ctum, relinquit
Verum tempus medie coniunctionis, Anni 1590 labentis, die-
rum mensis Iulij 20. Horar: 18 2 min: 38 sec: à media nocte.
Ad hoc tempus, quia media longitudine Lunæ à Sole nihil in gradibus & minutis
habet, (Est enim integrum circuli seu 12 Dodecatemerorum) recte tempus in-
uentum esse pronuntio.

Motus

Motus vero medij ad momentum inuentum ita sese habebunt.

	Dod:	Part:	Min:	Sec:
simplex æquinoct: præcessio erit	0	27	43	16
Anomalia simplex	5	23	25	38
Solis æqualis simplex	3	10	36	15
Anomalia Solis annua	0	28	27	59
Anomalia Lunæ	10	24	15	50
Latitudo Lunæ	9	5	7	14

CAPVT II.

De tempore veræ coniunctionis.

Tempus veræ coniunctionis colligitur ex collatione duarum προσθαφτέων, orbis ☉ absolutæ, & Epicycli primi Lunæ, quæ hoc modo indagantur.

προσθαφ: absoluta Orbis ☉ quartitur ex Canone προσθαφαιρέστεων Solis.

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
Anomalia simplex	2	53	25	38
προσθαφ: centri Adden:	0	58	3	
Scrupula proportionalia		0		13
Anomalia ☉ aquata	0	29	26	2
προσθαφ: Orbis subt:		0	52	54
Excessus			15	4
Pars proportionalis			0	3
προσθαφ: Orbis absoluta subt:			52	57

προσθαφαιρέστις Epicycli primi Lunæ colligitur ex tabulis

προσθαφ: Lunæ.

	Sexag:	Part:	Min:	sec:
Anomalia Lunæ	5	24	15	50
προσθαφ: Epicycl: 1 Add:		2	41	27

Collatio προσθαφαιρέστεων.

	Part:	Min:	Sec:
προσθαφ: Orbis Solis absoluta subtrah:	0	52	57
προσθαφ: Epicycli primi Addenda	2	41	27

Hic

Hic quia eequationes diuersæ sunt affectionis; Solis ablativa, Lunæ adiectiva, præcedit Sol Lunam tantum, quanta est summa utriusq; eequationis, nempe 3 partibus 34 min: 24 sec: quem arcum Luna prope verum conficit fra-
cio 7 Horarum. Deprehenditur autem in Canone priori distantiæ veræ & vel
8 ☽ & à media, per Anomaliam Lunæ, quæ est 324 part: 15 min:
50 sec: sub 7 Horis, Arcus Evectionis 3 part: 10 min: 23 sec: Et
motus Lunæ horarius à Sole 27 min: 15 sec: unde differentia eve-
ctionis & arcus zodiaci 24 minutorum 1 sec: per motum horarum Lunæ di-
visa, exhibet in quotiente 52 min: 52 sec: addenda horis 7, quoniam Evectione
minor est arcu zodiaci antea invento.

Distantia igitur coniunctionis veræ à media, erit Horar: 7. 52 mi:
52 sec:

Quæ distantia si à tempore mediae coniunctionis in præcedenti capite reperio
anfertur, cum Sol Lunam præcedat, relinquitur Verum nouilunij tempus
à media nocte numeratum, Dierum mensis Iulij 20, hor: 10
9 min: 46 sec;

CAPVT III.

De motibus medijs & veris Luminarium, ad tempus veræ coniunctionis.

Medij motus ad tempus veræ coniunctionis compendiosè queruntur, si
primo ad intervallum temporis, quod est inter medianam & veram con-
iunctionem colliguntur, et postea ab antea in primo capite reperitis mo-
tibus medijs auferuntur, cum intervallum temporis quoq; sit subtractum.

Motus igitur hi ad tempus intervalli reperi

	Part:	Min:	Sec:
Simplicis præcessionis	0	0	0
Anomaliæ æquinoct:	0	0	0
Solis simplicis	0	19	25
Anomaliæ Solis	0	19	25
Longitud: ☽ à Sole	4	0	10
Anomaliæ ☽	4	17	25
Latitud: ☽	4	20	40
			Et

Et à superioribus motibus medijs ad tempus mediae coniunctionis inventis, subtracti, relinquunt medios tempori veræ coniunctionis congruentes, ita ut sint

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
<i>Simplex præcessio</i>	0	27	43	16
<i>Anomalia Simplex</i>	2	53	29	38
<i>Simplex Solis</i>	1	40	16	50
<i>Anomalia Solis</i>	0	28	8	34
<i>Longitudo ☽ à ☽</i>	5	55	59	59
<i>Anomal. ☽</i>	5	19	58	25
<i>Latitudo Lunæ</i>	4	30	46	34

Ex his nunc facilis negotio venari licet veros motus. Ac primo quidem
Præcessionis æquinoctiorum.

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
<i>Anomalia præcessionis duplicata est</i>	5	46	51	16
προσθαφτικ: præcess: Adden:		0	16	14
<i>Vera præcessio æquinoctij verni</i>	0	27	59	30

Secundo Solis.

προσθαφτικ: Centri Adden:	.	0	58	3
<i>Scrupula proportionalia</i>			0	13
<i>Anomalia Solis annua æquata</i>	0	29	6	37
προσθαφτικ: Orbis subt:		0	52	22
<i>Excessus</i>			14	55
<i>Pars proportionalis congruens</i>				3
προσθαφ: Orbis absolut: Subt:		0	52	25
<i>Distantia Solis à prima *</i>	1	39	24	25
<i>Locus ☽ verus ab æquinoctio apparente</i>	2	7	23	55

Tertio Lunæ.

<i>Duplicata longitudo ☽ à ☽</i>	5	51	59	40
προσθαφ: secundi Epicycli subt:		2	11	9
<i>Scrupula proportionalia</i>			0	22
<i>Anomalia Lunæ æquata</i>	5	17	47	16
προσθαφ: primi Epicycli Adden:		3	6	45
<i>Excessus</i>		1	33	4
<i>Pars proportionalis</i>			0	34
προσθαφ:				

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
Propositio: prīmi Epicycli absol: Ad:	3	7	19	
Longitudo à simplici ☽	5	59	7	9
Longitu: à prima * ✓	1	39	23	59
Locus Lunæ verus ab æquinoctio verno	2	7	23	29
verus latitudinis Lunæ	4	33	53	53

C A P V T I I I I .

De correctione, æquatione & reductione temporis veræ coniunctionis.

I. Quandoquidem tempus veræ coniunctionis, ut patet ex collatione motuum Solis & Lunæ, non exactissime inuentum est: Discrepant enim loca luminarium, quæ convenire debebant, ad 26 minuta secunda, quibus Luna Solem nondum assequuta est: Idcirco, quo nihil bac in parte desiderari possit, duplicata differentia motuum, addatur temporis veræ coniunctionis in secundo capite invento, & prodit

Correclissimum tempus, numeratum à media nocte, consuetudine Romana, Dierum mensis Iulij 20 Horar: 10. 10 min: 38 sec:, Ad quod luminaria ambo erunt in dodecatemorij Leonis 7 gradu 23 min: 57 sec:

I I. Cum vero hæc omnia de tempore medio, non apparenti accipienda sint, inq; communi usu apparenz, non medium seu æquale sit, repertum tempus medium, apparenz redditur: si motus compositi Solis æquales, & ascensiones rectæ veri loci Solis, quæ huic temporis Novilunij congruunt, ijs quæ Epochæ Christianæ (ad quam motus tabularum Prutenicarum diriguntur) respondent, conferuntur hoc modo.

Motus Solis compositi sunt

Ad tempus quidem novilunij addito ad simplicem motum Solis simplici præfitione 128 part: 0 min: 6 sec:

Ad Epochen vero Christianam natu Christi 278 part: 2 min: 16 sec.

Hinc subtractione motu Epoches à motu novilunij, exit differentia 209 grad: 57 min: 50 sec:

Motus deinde ☽ veri sunt

Ad tempus novilunij 127 grad: 23 min: 57 sec: Cui in obliquitate,

te minima , qualis nunc est , congruit ascensio recta 129 tempor: 48 min:
35 sec:

Ad Epochen , 279 grad: 5 min: 21 sec: Cui in obliquitate 23 part:
51 min: 55 sec: qualis tum fuit , congruit ascensio recta 279 temporum
55 min: 33 sec:

Vnde subtracta ascensione recta Epoches , ab ascensione recta nouilunij ,
relinquitur differentia 209 temporum 53 min: 2 sec.

Postea vero inter differentias motuum & ascensionum rectarum dif-
ferentia queritur , quæ emergit 4 min 48 sec: & tempus differentiæ congru-
ens 19 sec: Hæc tempori coniunctionis paulo ante reperto , propter differen-
tiam motuum maiorem adduntur , exit tempus verum seu apparens à
media nocte Dierum mensis Iulij 20 Horarum 10.10 min: 57
sec: seu numerando à meridie ut usitatisimum est , Dierum men-
sis Iulij 20 Horar 22.10 min: 57 sec: in meridiano Regij montis
Borussorum.

III. Ad nostrum meridianum tempus veræ coniunctionis tum congruit ,
cum differentia meridianorum quæ est inter Regium montem Borussiæ & Fran-
cofordiam Oderæ Est qd in tabulis Prutenicis in Catalogo locorum expressa 37
minutorum horæ , aufertur à tempore apparente iam reperto (Locus namq;
noster Occidentalis est loco tabularum) & remanet tempus exquisiti-
me ex tabulis collectum , huic nostro , in quo vivimus loco , con-
veniens Dierum mensis Iulij 20 Horat: 21.33 min: 57 sec:

CAPVT V. De parallaxibus Solis & Lunæ tempore veræ coniunctionis.

Apparent nobis Eclipses Solares , non in coniunctionibus veris , sed visi-
bilibus. Necesse est enim in Eclipsi Solari , non solum verè secun-
dum longitudinem zodiaci , verum etiam visibiliter , Lunam Soli con-
iungi , ut nempe Luna sejé inter visum nostrum & Solem ponat , eiusq; aspectum
impeditat. Ad id igitur cognoscendum , unicè requiritur παράλλαξις utri-
usq; luminaris quantitas , quam in hoc capite primum ad tempus veræ coniun-
ctionis venabimur. Contingit autem coniunctio vera , ante meridiem.

Hoc-

Horis 2.26 min: 3 sec: quæ in latitudine nostra, quam ex multis observationibus nec maiorem nec minorem 52 gradibus 20 minutis statuo, exhibent,
Primo, ad principium Leonis

Distantiam à vertice veram	42 part:	52 min: 15 sec:
Et latus longitudinis	41	47 40
Hinc parallaxis Solis μηκοπλατής colligitur		2 2
Et Lunæ ad 10 signa Anomal: & aequalæ	38	3
Ad 11 vero signa	36	51
Pars proportionalis subtrah:	0	43
Nostræ igitur Anomalæ congruit parall: & μηκοπλατής	37	20
Et Lunæ quidem à Sole	35	18
Hæc in latus longit: ducta exhibet παράλ: & in longit: tantum 24 min: 35 sec: fere		

xii Ad principium vero virginis

Distantia à vertice est	50 part:	27 min: 33 sec:
Latus longitudinis	44	54 28
Vnde παράλλαξις ⊖ μηκοπλατής		2 17
Et Lunæ ad 10 signa	43	4
Ad 11 signa	41	42
Pars proportionalis subtr:	0	49
Nostræ igitur Anomalæ convenit παράλ: & μηκοπλατής 42		15
Et Lunæ quidem à Sole	39	58
Hæc similiter in latus longit: multiplicata, offert παράλλαξις Lunæ in longitudinem tantum 29 min: 55 sec:		

Collatio παραλλάξεων

Ad principium virginis	29 min: 55 sec:
Ad Leonis	24 35
Differentia parallaxium	5 20
Pars proportionalis Adden:	1 19
Vnde ad locum verum Lunæ, qui est in 7 gradu 23 min: 57 sec: Leonis, parallaxis ☽ μῆκος exurgit 25 min: 54 sec:	

CAPVT VI.

De motu Lunæ apparente.

Motus Lunæ apparet innotescit, si quantum in Hora vel duabus quo ad
visum

visum procedat, queritur: quod ipsum ex parallaxi, & motu Lunæ vero erendum est. In praesentia, cum Horarius Lunæ supra capite secundo reperitus, parallaxi longitudinis praecedentis capituli, ferè aequalis sit, ad horam cognoscendus erit, & quidem veram coniunctionem praecedentem (siquidem coniunctio vera in quadrantem zodiaci Orientalem cadit.). Et est, hac ratione Tempus Ante meridianum 3 Horarum 26 min: 3 sec:

Hoc tempus primo ad principium Leonis exhibit

Distantiam à vertice veram	50	part: 57	min: 2	sec:
Et latus longitudinis	45		57	47
Vnde parallaxis ☽ μηκοπλατής		2		18
Et Lunæ ad 10 signa	43		21	
Ad 11 signa	41		59	
Pars proportionalis subtrah:				49
Nostræ ergo anomalie, parallaxis ☽ μηκοπλατής est	42		32	
Lunæ à Sole	39		14	
Hæc in longit: latus ducta, monstrat περαλ: ☽ in longitudinem solum 30 min: 3 sec:				

Secundo ad principium virginis largitur

Distantiam à vertice veram	58	part: 3	min: 45	sec:
Et latus longitudinis	48		59	6
Vnde περαλλάξις ☽ μηκοπλατής		2		31
Et Lunæ ad 10 signa	47		18	
Ad 11 signa	45		49	
Pars proportionalis subtrah:				53
Nostræ ergo Anomalie congruit	46		25	
Lunæ à Sole	43		54	

Hæc in latus longitudinis multiplicata exhibet parallaxin Lunæ in longitudinem solum 35 min: 50 sec:

Collatio περαλλάξεων

Ad principium virginis	35	min: 50	sec:
Ad Leonis	30		3
Differentia parallaxium	5		47
Pars proportionalis Adden:	1		26
Ad locum igitur verum Lunæ, parallaxis Lunæ καὶ μῆκος congruit 31.min 29 sec:			

Hinc

Huic si confertur παράλλαξις Lunæ in præcedenti capite inventa
 25 min: 54 sec: exurgit differentia παράλλαξεως Horaria 5 min: 35 sec:
 Quæ à motu Lunæ horario in secundo capite reperto 27 min: 16 sec: ablata,
 cum parallaxis ad initium temporis maior sit, quam ad finem, relinquit
 Motum Lunæ apparentem Horariorum 21 min: 41 sec:

CAPVT VII.

De interuallo, tempore, & examine tempo. ris visibilis coniunctionis

Intervallum quod est inter veram & visibilem coniunctionem cognoscitur, cum parallaxis Lunæ $\sqrt{1} \mu\pi\kappa\Theta'$, ad tempus veræ coniunctionis inventa, ducitur in tempus assūtum, & productum in motum Lunæ apparentem distribuitur. Emergit nobis Intervallum 1 Horæ 11 min: 41 secund: Hoc si à tempore vera coniunctionis in quarto capite reperto auferatur, remanet tempus visibilis coniunctionis Dierum mensis Iulij 20 Horar: 20 22 min: 16 sec: Distat autem hoc tempus à medio diei 3 Horis 37 min: 44 sec: vnde colliguntur.

Primo ad principium Leonis

	Part:	Min:	Sec:
Distantia à vertice vero	52	39	28
Latus longitudinis	46	26	1
Latus latitudinis	37	55	41
παράλλαξις Solis μηκοπλαστική		2	21
Lunæ ad 10 signa		44	21
Ad 11 signa		42	58
Pars proportionalis subtrah:		0	49
Nostræ ergo Anom: & congruens παράλ: est	43	32	
Lunæ à Sole	41	11	
Hæc parallaxis cum latere longitudinis multipicata,			
ostendit παράλ: & in longitudinem	31	52	
Cum latere vero latitud. παράλ: & in latitud;	26	2	

Secund:

Secundo ad principium virginis

	Part:	Min:	Sec:
Distantia à vertice	59	42	5
Latus longitudinis	49	31	52
Latus latitudinis	33	47	41
Παράλλαξις ο μηκοπλατής	2		34
Lunæ ad 10 signa	48		7
Ad 11 signa	46		37
Pars proportionalis subtracta:			53
Nostræ ergo anom: congruens παράλ: est	47		14
Lunæ à Sole	44		30
Hæc cum latere longitud: multiplicata offert παράλλαξιν εἰπόντος in longitud:	36		52
Cum latere vero latitud: parallaxin in latitudinem	25		9
Collatio parallaxum.			
Ad principium virginis	36		52
Ad Leonis	31		52
Differentia παράλλαξεων	5		0
Pars proportionalis Addenda:	1		14
παράλλαξις ergo Lunæ καὶ μῆνος ad locum Solis ve- rum est	33		6.

Cum hac parallaxi, conferatur vera Lunæ à Sole distantia, quæ colligitur ex multiplicatione motus Lunæ horarij veri in intervallum veræ & visibilis coniunctionis: Estq; 32 min: 33 sec: Exurgit differentia 33 sec: Hæc divisa per motum Lunæ apparentem largitur 1 min: 31 sec: quæ à tempore visibilis coniunctionis supra reperto subtracta, exhibent Tempus visibilis coniunctionis ultimo correctum Dierum mensis Iulij 20 Horar: 20: 20 min: 45 sec;

CAPUT VIII.

De vera & visa latitudine Lunæ ad tempus visibilis coniunctionis.

Svprà capite tertio verus latitudinis Lunæ motus ad tempus veræ coniunctionis inventus est 9 sign: 3 grad: 53 min: 53 sec: Nunc ut idem ad tempus visi-

visibilis coniunctionis innoteat: Primo ducitur correctum temporis intervalum i Horæ i 3 min: i 2 sec: in motum Solis horariorum simplicem, qui est 2 min: 2 7 sec: 5 0 tert: , & exit motus Solis intervallo congruens 3 min: 0 sec: Similiter in motu Lunæ horariorum cap: 2 inventum, prodit motus Lunæ ad idem intervallum 3 3 min: 1 5 sec: Postea hi motus iunguntur, constituant 3 6 min: 3 0 sec: , Et à motu latitudinis priori subtrahuntur, Restat Motus latitudinis ad visibilem coniunctionem 9 sign: 3 grad: i 7 min: 3 8 sec: Huic motui congruit Vera latitudo i 7 min: 1 3 sec: Septent: ascendens.

Ad colligendum autem visibilem latitudinem, quæ in Eclipsibus Solari- bus unicè requiritur, cognitione παράλλαξεως latitudinis opus est, cuius inqui- sitio hoc modo instituatur: Parallaxes latitudinis in precedenti capite ad principia Leonis & virginis repertæ, inter se conferantur, & ex differentia pars proportionalis colligatur, quæ subtracta à parallaxi Leonis, parallaxin latitudinis nostro loco Lunæ correspondentem manifestabit.

Collatio παράλλαξεως latitudinis.

	Min:	sec:
Ad principium Leonis	2 6	2
Virginis	2 5	9
Parallaxium differentia	5 3	
Pars proportionalis subtrah:	1 3	

Vera igitur latitudinis parallaxis, loco Lunæ competens est 2 5 min: 4 9 sec: meridionalis. Ab hac si nunc subtrahitur latitudo Lunæ vera, relinquitur Visa latitudo 8 min: 3 6 sec: Meridionalis.

CAPVT IX.

De semidiametris Solis & Lunæ, digitis Ecli- pticis, & distantia luminarium à terra.

S Emidiametros luminarium apparentes, ratione distantiæ à terra varia-
ri certissimum est, ut quæ in perigæsis maiores, in apogæis minores appa-
rent. Cum ergo Anomalie, quæ ab apogæis numerationis initium habent,
sistum luminarium optimè indicant: Ideq; illis Anomalys inquiruntur quan-
titates

tates semidiametrorum : Solis per Anomaliam suam æquatam 29
partium fere.

Vnde semidiameter Solis est 15 min: 52 sec:

Lunæ per Anomaliam suam æquatam 317 part: 47 min: fere

Vnde semidiameter Lunæ est 15 min: 17 sec:

Hic notus sit earundem additio & exurgit

Aggregatum semidiametrorum 31 min: 9 sec:

A quo si subtrahitur latitudo Lunæ visa 8 min: 36 sec: remanet

Pars Solis deficiens 22 min: 33 sec:

Hæc si in 12 digitos, in quos luminarium diametri dividuntur, ducitur, productumq; in integrum Solis dimetientem distribuitur, prodeunt Digi-
ti Ecliptici 8. 31 min: 39 sec:

Distantiam luminum à centro terræ in semidiametris terræ & mil-
liaribus ad tempus visibilis coniunctionis, venari licet ex distantia eorundem à
vertice, & parallaxibus per 29 primi triang: Regiomontani. Reperitur au-
tem distantia à vertice 54 part: 24 min: Et parallaxis Solis μηκοπλα-
της 2 min: 24 sec: Lunæ 44 min: 27 sec: unde Primo sinu distantiae
8131008 in sinum 1 gradus 174524 multiplicato, producto vero per
sinum totum 10000000 diviso, emergit sinus 141906 cuius arcus est
48 min: 47 sec: partis, cuius semidiameter terræ una est.

Secundo complementi distantiae luminarium à vertice 35 part: 36
min: sinu 5821230, in sinum iani repertum vicißim ducto, divisoq; quod
ex multiplicatione provenit, per totum sinum offert quotiens sinum 82607,
cuius arcus 28 min: 24 sec: portio est prima linea, cuius quantitas à centro
terræ ad Lunam vel Solem queratur.

Tertio complementi parallaxeos 89 part: 15 min: 33 sec: sinu
9999164 in 48 min: 47 sec: multiplicato, producctoq; per sinum paral-
laxeos Lunæ 129297 diviso, emergit portio altera linea à centro terræ ad
Lunam 62 semidiametrorum terræ 42 min: 20 sec: Cui si additur prius
inventa portio, erit Tota distantia Lunæ 63 semidiametrorum terræ
10 min: 44 sec: Similiter per sinum parallaxeos Solis 6982 diviso, emergit
in quotiente portio altera linea à centro terræ ad Sole 1164 semidiametrum
24 min: 12 sec: Cui si additur portio prima erit Tota distantia Solis à
terra 1164 semid: terræ 52 min: 36 sec: Si nunc ergo semidiametro
terre

terre tribuntur 960 millia: germ: erit Lunæ tempore Eclipseos à centro ter-
ræ distantia, milliarium Germanicorum 54332, Solis vero 1001792.

CAPVT X.

De scrupulis & tempore incidentiæ, & la- titudine Lunæ visa ad initium & finem Eclipsis.

EX scrupulis quæ vulgus Astronomorum coniunctim casus vel incidentiæ appellat, Ptolomaeus distinctim ἔγκοσα τῆς ἐμπόσεως, καὶ ἔγκο-
σα τῆς ἀντλησθεως, de duratione Eclipseis indicatur. Ex aggre-
gato autem Semidiametrorum & latitudine Luna visa colliguntur scrupula
incidentiæ 29 min: 55 sec. Quæ per motum Lunæ visum unius horæ di-
visa, offerunt Tempus incidentiæ 1 Hor: 22 min: 47 sec: Hoc tem-
pus si à tempore visibilis coniunctionis capite 7 invento, & ostendente medium
Eclipsis auffertur, relinquitur Initium Eclipseis Die: Iulij 20 Hor: 18
57 min: 58 sec: Si additur provenit
Finis Eclipseis Dierum 20 Hor: 21 43 min: 32 sec: ut ita
Tota duratio sit 2 Hor: 45 min: 34 sec:

Possent scrupula ingressus & liberationis accuratius exprimi, si ut ad unam
horam, sequentem visam copulam, Lunæ horarius apparens inquisitus est, ad
unam horam antecedentem similiter indagaretur. Sunt enim propter su-
bitam παραλλαξιν mutationem, in Eclipseibus Solaribus tempora ἐμπόσε-
ως καὶ ἀντλησθεως, quæ vulgo æqualia putantur, inæqualia, non inciden-
te visibili coniunctione in 90 gradum. Sed propter unum atq; alterum scrupu-
lum primum, nolimus tantum laborem παραλλαξιν subire.

Latitudines Lunæ visæ ad initium & finem Eclipseis cognoscuntur ex
latitudine ad medium Eclipseis nota, quam deprehendimus 8 min: 36 sec: Hæc
enim offert motum latitudinis 8 sign: 28 grad: 21 min: 19 sec: Cui si detra-
buntur scrupula incidentiæ 29 prima 55 sec: restat Motus latitudinis ad
initium Eclipseis 8 sign: 27 grad: 51 min: 24 sec: Cui congruit la-
titudine 11 min: 27 sec: Meridionalis si vero addantur emergit mo-

tus latitudinis ad finem 8 sign: 28 grad: 51 min: 14 sec: Cui correspondet motus latitudinis 6 min: 12 sec: Meridionalis.
Hactenus de calculo Tabularum Prutenicarum.

CALCVLVS POSTERIOR

Ex tabulis Vuaradiensibus Peurbachij institutus.

I. De tempore mediæ coniunctionis & motibus eiusdem medijs.

Tempus mediæ coniunctionis Annis 1589. & mensi Iunio completis respondens est 37 Dierum 19 Horar: 52 min: 31 sec: à meridie, Quod à tempore tabellæ revolutionis subtractum, relinquit Tempus mediæ coniunctionis Annis 1590 labentis, Dierum mensis Iulij 21 Horar: 5. 35 mi: 35 sec:

Huic temporis congruunt hi motus medijs.

	Sign:	Par:	Min:	Sec:
Motus Solis & Lunæ	4	9	3	12
Argumentum Lunæ medium	10	24	34	42
Argumentum latitud: Lunæ	0	5	23	31
Et Aux Solis	3	1	59	22

II. De tempore veræ coniunctionis & motibus ad idem medijs & veris Solis & Lunæ.

Tempus veræ coniunctionis duo argumenta Solis & Lunæ arguuntur. Solis subtractione augis Solis à medio motu colligitur 1 sign: 7 grad: 3 min: 50 sec: Lunæ antea inventum est. Hæc intervallum subtrahendum monstrant 8 Horar: 29 min: Vnde Tempus veræ coniunctionis est Iulij mensis Dies 20 Hora 21, 6 min: 35 sec:

	Sig:	Part:	Min:	sec:
Ad hoc Tempus Solis medius est	4	8	42	19
Lunæ medius	4	4	23	49
Argumentum Lunæ	10	19	57	39
Capitis Draconis	7	26	19	10

Auge

	Sig:	Part:	Min:	Sect:
Solis prius inventa ablata à medio motu				
Solis relinquitur Argumentum	I	6	42	57
Cui respondet Aequatio subtrah.	I		15	25
Motus igitur Solis verus est	4	7	26	54
nempe in signi Leonis		7	26	54
Sic si motus Solis medijs à medio Lunæ auferatur,				
relinquitur media elongatio	II	25	41	30
Huius duplum est Centrum Lunæ	II	21	23	0
Huic convenit Aequatio Centri sub:			1	17
Et scrupula proportionalia			0	0
Hinc Argumentum verum est	10	18	40	39
Et Aequatio Argumenti addenda		3	3	14
Verus ergo Lunæ existit in	4	7	27	3
Videlicet in signi Leonis		7	27	3

III. De Correctione Aequatione & Reductione temporis veræ coniunctionis.

Ex collatione motuum verorum Solis & Lunæ colligitur differentia 9 secundorum, quæ duplicata & à tempore ablata, siquidem Luna superavit Solem relinquit Tempus medium veræ coniunctionis correctissimum 20 dierum Mensis Iulij, 21 Horarū min: 17 sec:

Ex tempore medio apparet cum προδαφούμενῃ tempori quam tabula æquationis dierum ad locum Solis verum exhibet 11 min: 56 sec: Horæ addendam, tempori invento additur & exit Tempus apparet 20 Dierum Iulij, Horar: 21. 18 min: 13 sec: in meridiano Vienensi.

Ad meridianum nostrum Francophordianum tempus congruit, si differentia meridianorum quæ iuxta Appiani Geographiam inter hæc duo loca est 10 min: 16 sec: Horæ auferuntur à tempore priori, restat Tempus apparet coniunctionis veræ huic loco congruens 20 Dierum Iulij, Horar: 21. 7 min: 57 sec:

IV. De tempore visibilis coniunctionis.

Distantia temporis à meridie est 2 Hor: 52 min: 3 sec: cui congruit habita ratione veri loci Solis & Argumenti Lunæ æquati, Intervalum temporis quod est inter veram & visibilem coniunctionem 1 Horæ, 23 min: 3 sec: subtrah:

Et parallaxis latitudinis 24 min: in hisce locis semper septentrionali-

lvi. Hinc Tempus coniunctionis visibilis incidit in Horam: 19,
44 min: 54 sec:

V. De locis luminarium veris ad tempus coniunctionis visibilis.

Tempus intervalli, quod est inter veram & visibilem coniunctionem, & argumentum Solis paulo ante in 3 membro positum, offerunt motum Solis inter, valla congruentem 3 min: 18 secund: Qui si subtrahitur à prius invento motu Solis relinquitur Verus Solis ad visibilem coniunctionem 7 gradu- um 2 3 min: 36 sec: Leonis

Eidem intervallo & argumento Luna congruit motus Lunæ verus 42 min: 53 sec: Qui si subtrahitur à motu Luna tertii membra, restat Verus Lunæ ad tempus visibilis coniunctionis 6 grad: 44 min: 10 sec: Leonis.

VI. De argumento latitudinis & latitudine Lunæ
visa ad idem tempus.

Argumentum latitud: Lunæ ad tempus visibilis copulæ luminarium colligitur, si primum, ut ad veram copulam habeatur, medius motus capitii, addatur vero Lunæ ad idem tempus, emergit Argument: latit: 30 sign: 3 part: 46 min: 13 sec: Postea verus Lunæ intervallo congruens aufertur restat Argumentum latitud: Lunæ ad coniunctionem visibilem o sign: 3 part: 3 min: 20 sec:

Latitudo autem visa innotescit si initio vera argumento invento corre-
spondens queratur quæ est 15 min: 57 secund: Septent: Tandem hæc cum pa-
rallaxi latitud: quæ Australis est conferatur: Et restat subtractione facta La-
titudo visa 8 min: 3 secund: Meridionalis.

VII. De quantitate & duratione Eclipsis.

Quantitas Eclipsis manifesta sit, cum argumento Lunæ, quod supra
membro tertio 10 Sign: 18 grad: 40 min: 39 sec: deprehensum est, & la-
titudine Lunæ visa 8 min: 3 sec: Meridionali, ex convenienti, prima nem-
pe tabula, petuntur Puncta Ecliptica, quorum sese offerunt 8 & 36
min: Duratio ex tempore Casus cognoscitur, quod est 1 Horæ 3 min: 16 sec:
Hoc si subtrahitur à tempore visa coniunctionis relinquitur initium Eclipsis,
quod cadit in diei 20 Iulij Horam 18. 41 min: 38 sec: Si additur
provenit finis Eclipsis hora 20. 48 min: 10 secund:

VIII. De latitudine Lunæ visa ad initium &
finem Eclipsis.

Visa Luna latitudo ad initium & finem Eclipsis innoteat, si primo latitudini visæ ad medium Eclipsis, quæratur correspondens Argumentum: Latitudinis, quod colligitur i 1 signor: 28 grad: 28 min: Et postea motus Lunæ versus durationi mediae conveniens 32 min: 41 sec: subtractabitur quidem ab eodem pro Argumentum: latitud: ad initium Eclipsis quod relinquitur i 1 signor: 27 grad: 55 min: 19 sec: Additur vero ad idem pro Argum: latitud: ad finem Eclipsis, quod emergit i 1 sign: 29 grad: 0 min: 41 sec: Hinc latitudo Lunæ ad initium Eclipsis est 10 min: 51 sec: Australis Ad finem vero 5 min: 9 sec: quoq; Australis

Hæc de calculo Peurbachiano.

Præcipua utriusq; calculi producta ad nostrum Horizontem & horologium civile accommodata

Juxta Calcul: Prut: *Juxta Calcul: Peur:*
Di. Iul. Ho: Min: Sec: Di. Iul. Ho: Min. Se:

Tempus mediae ♂	est	21	5	25	57	21	5	37	19	P. M.
Interval. mediae et verae ♂		7	52	0		8	29	18		Sub:
Tempus veræ ♂		21	9	33	57	21	9	7	57	A.M.
Interval. veræ et visibl. ♂		1	13	12		1	23	3		Sub:
Tempus visibilis ♂		21	8	20	45	21	7	44	54	A. M.
Tempus incidentia		1	22	47		1	5	16		
Initium Eclipsis		21	6	57	58	21	6	41	38	A. M.
Finis Eclipsis		21	9	43	32	21	8	48	10	A. M.
Tota duratio		2	45	34		2	[6	32		
					Min: Sec				Min: Secund	
Semidiameter ☽			15	52			15		48	
Semidiam. ☽			15	17			14		50	
Aggregat: semidiam:			31	9			30		38	

Visa

		Min:	Sec:	Min:	Sec:
vista latitudo ad	{ Initium	11	27	10	51
Eclipsis	Medium	18	36	18	3
	Finem	6	12	5	2

Digitii Ecliptici 8. 31 min: 39 sec: 8 deg: 36 min:

Cum vero ex aliorum & propriis observationibus, quas per septennium in luminaribus & aliquot luminarium Eclipsibus habui, didicerim, rationes hactenus expositas, motuum et temporum ipsis apparentijs correspondere non posse; meum de incidentia, duracione & quantitate huius Eclipsis indicium subiungere volui, cum ut & spacio non nimium fidendum calculo tabulari sed coniungendas esse observationes animadverterent, tum ut quid bac in parte sentiendum ipsis esset haberent.

Cadet igitur ex observationibus proprijs Eclipsis Solis in
matutinum tempus 21 Diei Iulij

<i>Ac initium quidem in Horam</i>	7	3 min:
<i>Medium in</i>	8	16
<i>Finis in</i>	9	29
<i>Ac tota duratio erit</i>	2	26
<i>Puncta Ecliptia erunt</i>	8	45

Ante Meridi-

Constitutio cœli ad momentum, quo Solis maxima Eclipsis
hoc Anno 1590 incidit in Diem mensis Iulij 21 Ho-
ram 8. 16 min; A. M.

8 3 2 0	8 2 6 6	8 2 4 2 6	8 6 5 0	8 1 0 4
8 6 4 5	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 7 1 2	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 2 3 1 0	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 2 6 1 7	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 1 8 3 9	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 1 5 0	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 1 2 4	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 1 2 4	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4
8 1 2 4	8 1 1 9	8 1 1 9	8 1 5 0	8 1 0 4

Iudicium Astrologicum de Eclipsi Solari.

Etsi alijs qui opinioni magis quam veritati student, animumq; curiosum potius quam scientiae cupidum nocti sunt, caput hoc, inter ea, quæ de Eclipsibus proponi solent, præcipuum dignissimumq; , quò reliqua omnia tanquam ad scopum directa sint, esse videatur: Nobis tamen postremum abiectissimumq; est; ut quo non tam docti, quam disciplinarum rudes & in Physicis studijs infelicius versati delectentur. Docti enim animadvertisunt, præter cœlum plures esse causas, quæ in hac Elementari regione varias in aëre, tempestatibus, imperijs, actionibusq; hominum mutationes afferant: eademq; significata, quæ ex cœlo prævidere licet, multis fariam ab intermedijs causis, fluxu nimirum materiæ vago, quæ non sequax est ad hos vel illos stellarum radios & motus, ac voluntate hominis, quam liberâ esse nemo nisi Stoicus negaverit, impediri & elidi: Vnde ex cœlo solo, cuius quidem revolutiones ob certas & statas periodos evidentissimæ & certissimæ sunt, effectus vero ob materiæ in qua agit inconstantiam non item, tanq; ex sufficienti causa de futuris eventibus iudicare minus tutum censem, imò eosdem eventus potius considerandos & perpendendos cuiq; privatum, non divulgandos esse statuunt, ne propter divinationes nobilissimum Astronomiæ studium, cui vulgus alias iniquum esse solet, male audire cogatur: Aut si aliquid in gratiam aliorum in publicum producendum est, volunt caute & generaliter id instituendum esse, ne error in specialibus admis-sus, arti quæ sese èo non extendit, maculam quandam aspergat. Alij vero quorum mens minus polita est, divinationes adeo sectantur, ut easdem etiam præferant alijs Physicis Metaphysicis & Mathematicis considerationibus: Vnde cum præagijs quibus intenti fuerunt, eventus minimè respondeant, non immrito ut alios credentes fallunt, ipsi quoq; falluntur, experientia communi id quotidie attestante & confirmante. Quæ cum ita sese habeant, mallem quidem & ego in præsentia abstinere à iudicio Astrologico effectuum Eclipsis Solis descriptæ, cum quidvis potius quam significaciones illas inquiram: Verum cum commode hoc ipsum prætermittere nunc nequeam, subiungam brevem insigniorum accidentium, quæ ex Astrologorum placitis hos Solis labores sequentur, expositionem. Ac ex Ptolomæi doctrina quam lib: 2 Quadripart: proposuit, dicam primo de stellis tempore Eclipsi dominantibus, 2. de viribus quas

in hanc inferiorem Elementarem regionem Eclipseis exercebit. 3 de populi & regionibus quibus effectus maxime convenient, & 4 de initio, & duratione effectum.

I. Si diligentur locum in quem Eclipseis Solis cadit, perpendo, figuramq; ad momentum mediæ obscurationis constructam examino: Fit ea in domo benefactorum undecima & dodecatemorio regio Leonis, domicilio & triplicitate Solis, termino Mercurij & facie Saturni: Sub stellis vero Cancri Mercurialibus Saturninis & de natura Martis nonnihil participantibus. Vnde si anguli præcipui quos signa Mercurialia in figura cœli tenent, signumq; virginis in quod sese proxime ex Leone procedens recipit Luna considerentur, videbitur Mercurius huius Eclipseis præcipiuus gubernator esse, cumq; eo Mars & Saturnus, quorum & ipse naturam Protheo alias mutabilior induit. Ac horum dominum confirmant cum stelle Orionis & Erichthonij medium cœli occupantes quæ & ipsæ Martis & Mercurij naturam habent, tum Martis ad locum obscurationis vicinitas: Ex quibus nunc facile colligi potest, quibus rebus hæc Eclipseis damnum maximum sit allutura.

II. Excitat autem ex Ptolomæi sententia hæc Eclipseis, in aëre quidem aestus maximos, fulminum & flamarum iaculationes crebras & atroces, ventos turbulentos vehementes & calidos, quos siccitas ingens, rebus ex terra nascentibus plurima detrimenta & marcorem afferens, comitabitur. In mari vero & fluvijs piscium corruptiones & navigantibus subita ex procella naufragia minitatur. Portendit etiam plurimas inter homines fraudes, imposturas, callida consilia, perfidias, fucatas amicitias, iniurias, furtæ & latrociniæ: Et illi quibus alijs beneficiandi studiaq; promovendi necessitas incumbit, Reges & Principes intelligo, stipendia contrahere, privilegiaq; quibus docti olim ornati sunt, labefactare studebunt: Vnde varia viris doctis impedimenta & pericula imminebunt, ut luctus, mœrores, inopiae, exilia & similia.

In hominum quoq; corporibus morbi excitabuntur aestuantes, acuti, pestiferi & febres tertianæ. Ac licet ex natura signi in quo Eclipseis sit Corporeissimum, stomachus & diaphragma afficietur: propter Mercurium tamen & Martem cerebrum quoq; calidis & cholericis affectionibus non erit liberum.

Bella

Bella, incendia & imperiorum mutationes Eclipsis quoq; designat, præsertim cum in signum igneum & regium cadat. Hinc enim imperiorum translati-
ones quas mutatio trigoni aquæ in igneum afferre pronunciatum est ab Astro-
logis multum iuvabit. Deus clementer hæc fata Astrologica mitiget, & ad
bonum Ecclesiæ, salutarem eventum cuncta dirigat.

III. Ceterum effectus hi, et si ut consentaneum est plerasq; regiones in quibus conspicietur Eclipsis, vexabunt, maxime tamen, ex sententia Ptolo-
mæi, affligerent Italiam omnem, addita etiam parte que olim Galliæ fuit, que-
que Alpibus adiacet, Padog; intersecatur, item Siciliam Insulam, Phænicen,
Chaldaeam atq; Orchemiam, quibus recentiores addunt Galliam, magnam Po-
loniam, & Silesiam superiorem: Ex civitatibus Pragam, Vlmum, Lintzam,
Brusuvicum Ferrariam, Cracoviam, Coloniam, ad Rhenum & Toletum in Hi-
spania. Sed de hoc negotio non puto satis certo adhuc ipsis Astrologis consta-
re, propter incognita Regnum & urbium initia, præsertim cum paucissimi
reperiantur, qui ab experientia huius rei certitudinem diligenter inquirant.
Hoc saltem quod experientia & ratione magis notum est, hic adiungere placu-
it, Eclipsi huius effectibus maxime obnoxios fore illos, qui tempore sue nati-
vitatis, vitæ promissores partiliter iuxta locum deliquij habuerint, præser-
tim si in locis illis regionibus nempe & urbibus degant, ubi Eclipsi suos effectus
exeret. Inprimis vero Reges & Principes, quig; altos, in sublimi Reipubli-
cæ administratione constituti, eminent, solliciti erunt, ne temere quidquam
moveant. Cum enim luminaria, inter reliquas stellas, vicem Regum &
Principum obtineant, præsertim Sol, cui omnia sidera quasi astricta & subie-
cta esse videntur, ut regibus subditi, quibus & dominantur & iura præbent;
Sit q; signum in quo Eclipsi accedit proprium domicilium Solis, regiæ dignita-
tis: Significationes quoq; adductæ ipsis in primis nocebunt. Dent igitur ope-
ram, ut cauti res suas tractent, ne se suasq; ditiones & subditos in discrimen ad-
ducant.

IV. Initium effectuum secundum Astrologos ex distantia loci Ecli-
ptici ab Horizonte Orientali colligitur. Nam cognito loco Solis, qui ad
medium Eclipsi est in 7 gradu 19 min: Leonis, & inquisito tempore ortus So-
lis, qui ex quantitate diei 15 dierum 24 min:, cadit in Horam 4 min: 18,
aupertur primo tempus ortus à tempore mediæ Eclipsi, & producitur interval-
lum, quod est ortum & medium Eclipseos 3 Horarum 58'.

Postea hoc intervallum in dies 3 & 5 ducitur, productum vero in quantitatem diei antea notatam distribuitur, eliciuntur dies 9 & 4, quibus à tempore Eclipsis confundiæ elapsi operatio sese ostendere incipiet 23 Octobris anni labentis 1590. Duratio effectuum ex tempore durationis Eclipsis innotescit: Quod tempus cum 2 Horar. 26 min. statuamus, erit & effectuum duratio annorum duorum & 158 dierum. Finis igitur effectuum animaduertetur Anno 1593, octavo die Aprilis. Vehementiores autem effectus quæ semper circa medium durationem contingunt apparebunt circa principium Ianuarij Anni 1592.

Atq; hæc de calculo & effectibus generalibus huius Eclipsis Solaris dicta sufficiant.

ECLIPSIS LVNARIS.

Quæ apparebit Anno Epoches Christianæ
M. D. XC. Die 30 Decembris

CALCVLVS PRIOR
Tabularum Prutenicarum.

I. De tempore mediæ oppositionis & motibus eiusdem medijs.

Oppositiō in finem Decembris Anni huius 1590 cadens, Ecliptica cēntetur, siquidem nondum & integrū gradibus ante Caput Draconis contingit: Annis igitur à nato Christo completis 1589, cū mense Novembri, convenit in tabulis & & meditarum ☽ & ☽ Tempus 4 3 Dierum 15 Hor: 45 min: 12 sec: Quod à 7 3 Diebus 19 Horis 50 min: 8 sec: Canoni revolutionis ablatū relinquit Tempus mediæ coniunctionis Anni 1590 labentis, Dierum mensis Decembris 30, Hor: 4, min: 4 sec: 56 à media nocte. Dico vero tempus hoc recte inventum esse, quandoquidem illi congruit longitudine Lunæ à Sole & Signorum exacte.

Motus

Motus a. medij ad tempus inventum ita sese habebunt.

	Dod:	Part:	Min:	Sec:
Simplex æquinoctiorum præcessio erit	0	27	43	39
Anomalia simplex	5	23	28	26
Solis æqualis simplex	8	20	41	5
Anomalia Solis annua	6	18	32	38
Anomalia Lunæ æquata	9	16	15	20
Latitudo Lunæ	8	23	48	31

II. De tempore veræ oppositionis.

Tempus veræ oppositionis innoteat ex collatione προσθαφωρέσεωρ, Orbis Solis absolutæ & Epicycli primi Lunæ.

Pro προσθαφωρ:absolutaOrbis Solis.

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
Anomalia simplex	2	53	28	26
Προσθαφ:Centri Addenda		0	57	38
Scrupula proportionalia			0	13
Anomalia Solis æquata	3	19	30	16
Προσθαφωρ: Orbū Addenda		0	38	6
Excessus			11	43
Pars proportionalis			0	3
Προσθαφωρ: Orbis absoluta Addenda		0	38	9

Pro προσθαφ: Epicycli primi Lunæ

	Sex:	Part:	Min:	Secun:
Anomalia Lunæ	4	46	15	20
Προσθαφ: Epicycli primi Adden:	4	36	50	

Cum nunc collatione facta utrarumq; προσθαφωρέσεωρ, tam Solis quam Lunæ adiectiva sit, ac Solis quidem minor, Lunæ maior, præcedit Sol Lunam tantum, quanta est differentia προσθαφωρέσεωρ, nempe 3 partibus, 58 min: 41 sec: Invenio autem per Anomaliam Lunæ, quæ est 28 & part: 15 min: 20 sec:, elongari Lunam à Sole in 7 Horis 3 partib: 22 min: 38 sec: Et motum Lunæ Horariorum à Sole esse 29 min: 11 sec: Vnde differentia elongationis & arcus zodiaci 35 min: 13 sec:

in motum Lunæ horariorum distributa, effert adhuc unam Horam 12 min 24 sec: Quæ si 7 Horis adduntur, provenit Distanzia oppositionis veræ à media 8 Hor: 12 min: 24 sec:

Ausero autem distantiam hanc à tempore mediæ oppositionis, cum Sol Lunam præcedat, & restat Tempus veræ oppositionis, Dierū mensis Decembris 29, Horarum 19, min: 52, sec: 32 à media nocte,

III. De medijs & veris luminarium motibus ad tempus veræ oppositionis.

Medij motus ad distantiam mediæ & veræ oppositionis, Horas nempe 8,
min: 12 sec: 24 ita se habent.

	Part:	Min:	Sec:
Simplex præcessio est	0	0	0
Anomalia æquinoctiorum	0	0	0
Solis simplex	0	20	14
Anomalia Solis	0	20	14
Longitudo Lunæ à Sole	4	10	7
Anomalia Lunæ	4	28	3
Latitude Lunæ	4	31	24

Qui si subtrahuntur à motibus medijs ad tempus mediæ oppositionis, relinquentur medij, tempori veræ oppositionis correspondentes, videlicet

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
Simplex præcessio	0	27	43	39
Anomalia simplex	2	53	28	26
Simplex Solis	4	20	20	56
Anomalia Solis	3	18	12	24
Longitudo Lunæ à Sole	2	55	49	53
Anomalia Lunæ	4	41	47	17
Latitude Lunæ	4	19	17	7

Ex

Ex his primo vera præcessio æquinoctiorum colligitur.

	Sex:	Part:	Min:	Sec:
Anomalia præcessionis duplicita	5	46	56	52
Proœdax: præcessionis addenda		0	16	7
Vera præcessio æquinoctij vernali	0	27	59	46
Secundo Solis verus.				
Proœdax: Centri adden:		0	57	38
Scrupula proportionalia			0	13
Anomalia Solis annua æquata	3	19	10	2
Proœdax: Orbis adden:		0	37	29
Excessus			11	32
Pars proportionalis				3
Proœdax: Orbis absolute adden:		0	37	32
Distantia Solis à prima * ✓	4	20	58	28
Locus Solis verus ab æqui: verno	4	48	58	14
Tertio Lunæ verus.				
Duplicata longitudo à Sole	5	51	39	46
Proœdax: secundi Epicycli subit:		2	16	29
Scrupula proportionalia			0	24
Anomalia Lunæ æquata	4	39	30	48
Proœdax: primi Epicycli adden:		4	47	7
Excessus		2	33	1
Pars proportionalis			1	1
Proœdax: primi Epicycli absolute adden:		4	48	8
Longitudo Lunæ vera à simplici ☽	3	0	38	1
Longitudo Lunæ à prima * ✓	1	20	58	57
Locus Lunæ verus ab æqui: verno	1	48	58	43
Verus latitudinis Lunæ	4	24	5	15

III. De correctione, æquatione & reductione temporis veræ oppositionis.

Cum ex collatione motuum Solis & Lunæ perspicuum sit, loca ipsorum dissidente ad 29 min: sec:, quibus Luna Solem prætergressa est. Idcirco pro correctione

Etione temporis veræ oppositionis , subtraho duplicatam differentiam à tempore priori , & restat

Correctissimum tempus veræ oppositionis , numeratum à media nocte , Dierum mensis Decembris 29 Horar: 19 min: 51 sec: 34 Ad quod Luna quidē erit in 18 gradu 58 min: 12 sec: Cancri Sol vero in 18 gradu 58 min: 12 sec: Capricorni.

Cumq; ad tempus plenilunij motus Solis compositus sit 288 part: 4 mi: 35 Se:

Ad Epochen vero nostram Christianam 278 part: 2 mi: 16 Se:

Constat subtracto motu Epoches à motu plenil: differentia esse 10. 2. 19.

Motus deinde Solis verus ad tempus novilunij est 288 part: 5 8 mi: 12 Se:

Cui respondet Ascensio recta 290 Tem: 32 mi: 33

Ad Epochen vero Ascensio recta est 279 Tem: 55 33

Vnde differentia ascensionum emergit 10 37 0

Differentia differentiarum est 0 34 41

Quæ in tempus conversa 2 min: 19 sec: & à tempore veræ oppositionis subtracta , cum differentia ascensionum motuum differentiam excedat , relinquit Tempus apparentis veræ oppositionis Dierum mensis Decembris 29 , Horar: 19 mi: 49 sec: 15 à media nocte seu Dierum mensis Decembris 30 Horar: 7 min: 49 sec: 15 à meridie in meridiano Regij montis Borussorum.

Ab hoc tempore si auferatur differentia meridianorum quæ inter Franco-phordiam Oderæ & Regium montem Borussiæ intercedit , estq; 37 min. horæ restat Tempus plenilunij exquisitissime repertum nostro meridiano congruens Dierum mensis Decembris 30 Horar. 7. 12 min: 15 sec: à meridie,

V. De semidiometris Lunæ , umbræ terræ & digitis Eclipticis.

Anomalia Lunæ aquata est 279 part: 30 min: 48 Sec:

Cui conuenit Semidiometer Lunæ 16 1

Et semidiometer umbræ 43 21

Vmbræ enim Diameter ad diametrum Lunæ se habet sicut 403 ad 150 secundum Coper: lib: 4 Revolut: cap: 19 & 23.

Anoma-

Anomalia Solis æquata est	199	part:	2	min:	2	Sec:
Cui congruit variatio umbræ Sub:					5	3
Vera igitur umbræ semidiameter est	42				2	8
Aggregatum semidiametrorum	58				5	8

Digitus Ecliptici innotescunt si latitudo Lunæ subtrahatur ex aggregato semidiametrorum, residuum vero per 12 digitos multiplicetur, & productum tandem per diametrum Lunæ apparentem dividatur.

Primo igitur ex motu vero latitudinis 4 sex: 24 part: 5 min: 15 secund: comparatur latitudo Lunæ 30 min: 52 sec: Australis ascendens Quæ se secundo subtrahitur ab aggregato semidiametrorum, restant 27 min: 37 sec: Hæc in 12 digitos ducta, productumq; per diametrum Lunæ apparentem 32 min: 2 sec: divisum, exhibet quantitatem defectus Lunæ digitorum 10. 20 min: 44 sec:

VI. De tempore incidentiæ & latitudine Lunæ ad initium & finem Eclipsis.

Incidentiæ tempus ex scrupulis casus colligitur. Inquiruntur autem scrupula illa, per aggregatum semidiametrorum Lunæ & umbræ 58 min: 29 sec: & scrupula latitudinis Lunæ 30 prima 52 sec: Ac apprehenduntur 48 primorum 58 sec: Quæ per motum Lunæ unius horæ divisa, exhibent tempus incidentiæ 1 Horæ 40 min: 40 sec: Hoc tempus, si à tempore vero oppositionis quod medium Eclipsis monstrat, auferatur, remanet Initium Eclipsis Dierum mensis Decembbris 30. Horat: 5. 31 min: 35 sec: Si additur, provenit Finis Eclipsis Dierum 30, Hor: 8. 52 min: 55 sec: At ita Tota duratio sit 3 Hor: 21 min: 20 sec:

Latitudines Lunæ ad initium & finem Eclipsis cognoscuntur, cum motus Solis dimid & durationi congruens 4 min: 7 sec: primo additur scrupulus incidentiæ 48. prim: 58 sec:, et provenit verus motus latitudinis Lunæ à prima * V. 53 min: 5 sec: Postea vero hic motus auferitur à vero motu latitudinis Lunæ ad medium Eclipsis invento 8 sign: 24 part: 5 min: 15 sec: Productus motus latitudinis Lunæ ad principium Eclipsis 8 sign: 23 part: 12 min: 10 sec: Cui congruit latitudo 35 min: 28 sec: Australis ascendens

Additur autem ad eundem provenit motus latitudinis ad finem Eclipseis S. fig:
24 part: 58 min: 20 sec: Cui convenit latitudo 26 min: 16 sec: Ausira-
lus ascendens.

• CALCVLIS ALTER Tabularum Vuaradiensium Peurbachij.

I. De tempore mediæ oppositionis & motibus eius medijs.
Tempus mediæ oppositionis Annis 1589 & mensi Novembri exactius corre-
spondens est 43 Dierum 4 Hor: 12 min: 15 sec: a meridie, quod à tempore ta-
bellæ revolutionis ablatum, offert Tempus mediæ oppositionis Anni
1590 labentis Dierum mensis Decembbris 30 Horar: 15.37 mi-
53 sec: Cui convenienter hi motus medijs

	Sign:	Part:	Min:	Secund:
Motus Solis & Lunæ	9	19	8	26
Argumentum Lunæ	9	16	34	15
Argumentum latitud: Lunæ	11	24	4	45
Aux Solis	3	1	59	38

II. De tempore veræ oppositionis, & motibus
ad idem medijs, & veris Solis & Lunæ.

Tempus veræ oppositionis, ex argumentis Solis & Lunæ innoteat: colligitur
autem argumentum Solis, subtractione augis à medio motu 6 sign: 17 gra:
8 min: 48 sec: Lunæ antea repertum est. Hæc monstrant in tabula di-
stantie & vel & veræ, intervallum subtrahendum 8 Horar: 5 min: Unde
tempus veræ & est 30 Decembbris: Horar: 7. 32 min: 53 sec.

	Sign:	Part:	Min:	Sec:
Ad hoc tempus Solis medius est	9	18	48	31
Luna medius	3	14	42	13
Argumentum Lunæ	9	12	10	17
Caput Draconis	8	4	55	15
Si nunc Aux. prius inventa ar- fertur à medio motu.				

relin-

	<i>Sign:</i>	<i>Part:</i>	<i>Min:</i>	<i>Sec:</i>
relinquitur Argument: ☽	6	16	48	53
Cui respondet Aequatio addendz;		0	39	1
Vnde motus So is verus existit	9	19	27	32
Est scilicet in signi Capricorni		19	27	32
Sic si motus ☽ mediis à medio Lune				
auferatur relinquitur media elongatio	5	25	53	42
Huius duplum est centrum Lunæ	11	21	47	24
Cui conuenit Aequatio Centri subt:		4	13	0
Scrupula propo:			0	0
Hinc Argumentum verum est	9	10	57	12
Cui respondet Aequatio Argumenti		4	44	58
Verus ergo Lunæ est in	3	19	27	11
nempe in signi Cancri		19	27	11

III. De correctione, Aequatione, & reductio- ne temporis verę oppositionis.

Collatio motuum verorum Solis & Lunæ largitur differentiam 2 1 min: que duplicata & tempori addita, siquidem Luna nondum attigit oppositum Solis, exhibet Tempus verę oppositionis medium correctissimum 3 0 di-
erum Decembribus, Horar: 7. 33 min: 35 sec:

Apparens tempus ex medio fit, cum προσθεφαίγεσται, quam offert tabula Aequationis dierum ad locum Solis verum 7 min: 1 secund: addendam, tempori invento additur, exit Tempus apparet 3 0 Dierum Decemb: Horar: 7. 40 min: 35 sec: in meridiano Viennensi. A quo si dif-
ferentia meridianorum 1 0 min: 1 6 sec: Horæ subtrahitur, relinquitur Tem-
pus apparet oppositionis verę huic loco accommodatum 3 0 Di-
es Decembribus Hora: 7. 30 min: 2 0 sec:

III. De semidiometris Lunę, umbrę terrę & latitudine Lunę ad veram oppositionem.

	<i>Sign:</i>	<i>Part:</i>	<i>Min:</i>	<i>Sec:</i>
Argumentum Lunę verum supra fuit	9	10	57	12
Hoc offert Semidiometrum Lunę		15	41	
Et Semidiometrum umbrę		40	45	

	<i>Sign:</i>	<i>Part:</i>	<i>Min:</i>	<i>Sec:</i>
Argumentum Solū supra fuit	6	16	48	53
Hoc exhibet variationem umbrae				55
Hinc umbræ semidiameter correcta est			39	50
Medius caput Dracōnis supra fuit	8	4	55	15
Et verus Lunæ	3	19	27	11
Hi motus iuncti offerunt argumentū latit. D	11	24	22	26
Cui respondet latitudo Meridion: Ascend:			29	22

V. De quantitate & duratione Eclipsis

Argumentum Lunæ verum fuit.	9	10	57	12
Latitudo Lunæ			29	22

Hic congruunt puncta Eclipticae.

10. min: 1

Et tempus casus 1 Horæ 36 min:

Hoc tempus casus si subtrahitur à tempore veræ oppositionis seu medij Eclipsis, Die nempe Decembri 30. Hor. 7. 30 min: 20 sec: restat Initium Eclipsis 30 Dies Decemb: H. 5. 54 min: 20 sec: Si additur, producetur Finis Eclipsis 30 Dies Decemb: Hora 9. 6 min: 20 sec: ut tota duratio sit 3 H. 12 min:

VI. De latitudine Lunæ vera ad initium & finem Eclipsis.

Vera Lunæ latitudo ad initium & finem Eclipsis colligitur, si primo quantum tempori casus & argumento Lunæ, respondeat motus veri lunæ queritur. Resps: autem 51 min: 33 sec: Postea hic motus aufertur ab argumento latitud: Lunæ ad veram oppositionem, quod supra repertum fuit 1 Sign: 24 grad: 22 min: 26 Et remanet argum: latitud: Lunæ ad initium Eclipsis 11 Sign: 23 grad: 30 min: 53 sec: Additur vero ad idem & emergit argumentum latit: Lunæ ad finem Eclipsis 11 Sign: 25 grad: 13 min: 59 sec: Hinc latit: Lunæ ad initium Eclipsis est 33 min: 50 sec: Ad finem vero 24 min: 55 sec: utraq; Merid: Ascend: Haec tenus de calculo Peurbachiano.

Præcipua quædam ex utroq; calculo pro-
ducta ad nostrum Horizontem ac-
commodata.

Iuxta Calcul: Pruten:

Dier: Decemb: H Min: Sec:

Temp: med: & est 30 15 25 37

Interv: medi: & veræ & 8 13 22

Temp: veræ & est 30 7 12 15

Tempus incidentiæ 1 40 40

Initium Eclipsis 30 5 31 35

Finis Eclipsis 30 8 52 55

Tota duratio 3 21 20

Iuxta Calcul: Peurb:

Dier: Decemb: Ho: Mi: Se:

30 15 34, 38 P.M.

8 4 18 Sub:

7 30 20 P.M.

1 36

5 54 20 P.M.

9 6 20 P.M.

3 12

Min: Sec:

16 1

42 28

58 29

Initium 35 28

Medium 30 52

ad Eclipsis Finem 26 16

Min: Sec:

15 41

40 45

56 26

33 50

29 22 M. A.

24 55.

Digitii Ecliptici 10. 20 min: 44 sec 10 dig: 1 mi:

Locus ☽ in ™ 18 gr: 53 min: 12 sec: 19 g: 27 min: 30 sec:

Locus ☽ in ☽ 18 58 12 19 27 30

Ex observationibus proprijs.

Initium huius Eclipsis cadet in 30 Diem Decemb: H. 5 min: 40 P. M.

Medium in 7 20

Finis in 9 0

Vt tota duratio sit 3 20

Puncta Ecliptica erunt 10 , min: 50

Locus Solis in 19 grad: 10 min: ™

Lunæ in 19 10 ☽

E 3 Thesma

Thema cœli ad momentum, quo Lunæ maxima obscuratio continget mensè Decembris huius Anni 1590 Die 30 Hor:

				7 min: 20 P. M.		
D 19 10 S	II 16	D 23	S	3 58 18	X. 15. 10.	
S 14 44		6				
S 1 27	2	H 8	B			
						M 25 6
S 0 25 6.						
M 15 10		15		12 54	M 1 27	
	15				24 44	
		9		12 55	○ 19. 10	b
	31		6	12 55	22 6	
					5 4	
					3 54	

Iudicium Astrologicum de Eclipsi Lunæ.

Quemadmodum in Eclipsi Soli quatuor membra iudicij habuimus, ex quibus, et stellas dominantes, & vires, et regiones in quas Eclipsis efficiaciam suam exertura sit, & durationem effectuum, quisq; perficie-
re potest: Ita eadem hic in enarratione significationum defectus Lunæ retinebi-
mus. Primo igitur Mercurium cum Saturno huius Eclipsis moderatores con-
sideruo, quandoquidem Mercurius in loco defectivo, quo ad initium, medium
& finem obscurationis, terminum & faciem obtinet: Saturnus vero in media
cœli constitutus, Mercurium cum Sole & Venere domicilio excipit, cœlumq;
mediant insigniores stellæ secundæ magnitudinis, Persei & capitis Medusæ, que
naturam Saturni habent. Est autem admiratione & consideratione dignum,
horizontis nostræ respectu, in eodem cœli loco, quo Solis continget, hanc quo-
que Eclipsin fieri, domo nempe XI: Intendit enim & multum auget effectus
prioræ, quas domus ratione Eclipsi Solis ascripsimus. Ac ut Solis in proprio do-
micio Leonis conspicietur: sic hæc in proprio Lunæ, Cancro apparebit: Vnde
præter illud, Eclipses posteriores citra semper fieri quam prioræ, hæc quoq; co-
gnoscitur, Solis prioræ reges principes & Magistratus, banc posteriorem
Lunæ, subditos, hominesq; plebeios afficeret. Sicut enim Sol medium in
cœlo locum tenens, imago est Principum & Magistratum, qui non ali-
ter, & Sol reliquorum Planetarum motus gubernat & moderatur, vulgi diver-

sos & inconvenientes impetus sua sapientia regere & temperare debent: Et ne vel nimium directus & per omnia populi voluntati reluctans ingratius sit imperij ipsorum tenor & rigidus: vel nimium ad affectus subditorum pravos accommodatus, Solem sibi propositū bābeant necesse est: Is enim, ut non eodem ac cœlum motu volvitur neq; prorsus adverso, sed obliquam et leviter inflexam curſus formam tenendo, lendum flexibilem & sequacem efficit anfractum, quo universitas constat, atq; optimam accipit temperaturam: Ita principes etiam non nimium severos, imperiosos & rigidos esse convenit, sed aliquantulum mites & lenes. Quando enim gravitas cum lenitate temperatur, tum demum modulorum omnium & concentuum maxime concinna & delectabilis temperatura existit, ut est apud Plutarch: in vita Phocionis. Ita Luna insimum in cœlo locum sortita, imago est subditorum: Debent enim subditi ope & facultatibus suis ad gubernatores respicere, & in ærarium eorum aliquidde suis bonis annuatim referre, non aliter ac ipsi deferentes apogæum, Lunam subinde Soli coniunctam vel oppositam ad apogæum perducunt: Interim tamen etiam à gubernatoribus suis tutelam, defensionem & gratiam expectent, non aliter ac Luna lucem à Sole mutuatur.

I I. Eclipsis hæc non tantum aëri varias corruptiones & impressiones quæ hominibus nocebunt metumq; injicient sed & mari & aquatilibus, imo terræ & inhabitantibus terram, pericula & damna plurima min:tatur. Ex cataractarum enim subito & improviso casu, aquarum sient inundationes, quas aggerum edificiorum & fundamentorum subversiones necessario sequentur. Casum vero illarum colligimus ex collatione effectuum Eclipsis Solis & Lunæ. Cum enim Eclipsis Solis, calores vehementer illis locis in quæ aget portendat, quibus maxima vis exhalationum ex terra extrahetur: Hæc Lunæ vero humiditates plurimas designet, coincidentibus contrarijs significationibus quævis suo loco exasperabitur, præsertim cum cadant Cataractæ illi anni temporibus, quibus calidissima est aeris constitutio. Meo enim iudicio Cataractæ tum sunt, cum calor vehemens copiam magnam vaporum ex terra educit, eamq; sursum pellendo adeo in media aëris regione in unum cogit & concentrat, ut vapores non amplius difficiant & expansio sed aquarum coagmentatio sint: unde cum nullus calor adeo potens esse possit, ut tantam aquarum copiam suscendi, sit ut facta ruptione magna mole delabatur, locisq; subiecti plurimum damni exiguo temporis spacio afferat.

I II. Iliis vero regionibus in primis nocebunt, que Cancro subiectæ sunt, ut re-

quo Scotia, comitatui Burgundie, Prussiae, Hollandiae, Scelandiae: & ex civitatis-
bus vires huic Eclipse sentient Venetiae, Medicolanum, Genua, Lubeca, Treveris,
Magdeburgum, Gorlicium & Silesiae pars inferior. Neq; immunes erunt à pe-
neculis quæ Eclipse hæc minitatur regiones & urbes quæ in eodem quadrangle
sunt, ut Germania, Gallia, Anglia, Neapolis, Cracovia, Brunsvicum, quæ
ad Arietem. Item Austria, Vngaria, Livonia, Viena, Franciæ iurum ad Menum,
quæ ad Libram. Et Saxonia, Turingia, Hassia, Stiria, vetusq; Marchia, quæ ad
Capricornum referuntur. Ut tamen primas partes in perpetiendis casibus adver-
sis obtinebunt regiones & urbes quæ Arieti subsunt, ita secandas quæ Librae.
Terras quæ Arieti, & quartas quæ Capricorno subsunt, subsumus.

1111 Cæterum Sol existens in 19 gradu 10 min: Capricorni, occidet ho-
ra 3. 53 min: à meridie 30 Decembri: Hinc tempus seminocturnum erit ho-
rarum 8 min: 7: Integrum vero nocturnum horar: 16 min: 14. Subtrahit
ergo horis 3 scrup: 53 occasus Solis ab horis 7 scrup: 20 mediae seu summae ob-
scurationis, relinquuntur horæ 3. 27 minuta intervallum temporis quod est in-
ter occasum Solis & medium Eclipseos. Si nunc intervallum hoc in dies 365
ducitur, productum vero per tempus integrum nocturnum dividitur, elicuntur
dies 77 quibus à tempore Eclipseos conficiendæ clapsis operationis initium
sese aperiet 17 die Martij Anni proxime sequentis M D XCI, durabitq; men-
ses tres cum triente sive dies 101. Integra siquidem duratio complectitur ho-
ras 3 scrupula 20. Finis igitur erit 25 Iunij anni eiusdem: Sed vehementiores
effectus animadvententur in fine Aprilis et toto mense Maio. Deus Opt: max:
qui nostra intuetur pericula, ab imminentibus malis nos clementer cripat, &
largiatur, ut probè memores conditioni nostræ modesto demis-
sog; animo eius voluntati perpetuo suby-
ciatur.

